

בעיות צבא בראי קוריאנה

בנסיגה-משהה כזו את השלב-הראשון-המוכרח בכל אורח-המלחמה שצפוי להם באירופה. בהתאם לכך אף הקדישו לה, בכל תכונתם הצבאית המחודשת, מחשבה ומאמצי ארגון והדרכה (ראה חוב' ס"ח עמ' 68).

אמנם, יתכן והנסיגה הנודעת, רבת-האבידות והמצוקה — וגילוי-גבורה — של דיכויזיות, "צבא-הצי" (ה"מארינס") ממקויהמים של צ'אנג-ג'ין אל נמל הונגנאם — מסיבותיה היו כה מיוחדות במינן שאולי יש לראותה בגדר חזיון אשר כמעט ואין לדון עליו לפי מושגי-מלחמה מקובלים. לעומת זאת, הנסיגה הראשונה (והיא גם הגדולה), מסביבת סיאול (מאוסן, סובון וצ'רנאן) אל "ראש-הגשר" של פוסאן — הריהי בגדר דוגמה קלסית לנסיגה, שבת ציווי ההשהיה שימש גזירת-ההכרח העליונה לכל אורכה ובמשך כל זמן מהלכה. ואילו בעית רוחב גזרות-התזית (וביתר דיוק — העדר האגף המובטח) זכתה להדגמה בולטת, שמעטות כמותה. לאחר נסיגת ההיחלצות המהירה של דצמבר 1950 — ינואר 1951, והתקפות-הנגד ה"מוגבלות" — בא תור המערך ההגנתי, ההופך יותר ויותר מיוצב.

הדגש החדש על סוגית ההגנה הנו בגדר אות-הזמן משום שבצבא ארה"ב — ובכל מערכת הדרכה והכשרת מפקדיו — שלט עקרון התוקפנות יותר אולי מכל צבא אחר. בצבא זה לא היתה מצויה מילת-שבח מעולה לקצין מהתואר "אגרסיבי". זאת ועוד: מצבי 18-1947 ו-45-1944, באירופה — הרגילו את מצביאי ארה"ב להיותם שליטים על עצמת-אדם רבה ומכרעת אותה-שעה. כך, בספרו של הגנ. ברדלי ("סיפור-מעשהו של חייל" — "A Soldier's Story" עוברת כחוט-השני הרגשת הסיפוק מהיות צבא ארה"ב בעל-עצמת-האדם היתרה (לעומת הצבא הבריטי, החסר כוח-אדם). משנתחלפו המצבים האוביקטיביים באה הכרח בהסקת המסקנות המחייבות — ובחיפוש דרכים לתקנת איוון הכוחות; הן בהגנה המוכרחת — והן למען סלול דרך למעבר להתקפה. אף עצמת-האש המרובה, שצבא-ארה"ב הת-

כמעט וניתן לשנות את הכתיב של המילה "קוריאנה" ל"קוריאנה", בעברית. וזאת — לפי המידה, בה נוטים לראות בתזית-קוריאנה, משנות 51-1950, מעין כור-מצרף לחידושים באורח-המלחמה היבשתי, לחיפושים ולבקשת-דרכים במחשבה הצבאית. גיבושם של נסיונות-קוריאנה, ו"תרגומם" ללשון הארגון-הצבאי, החימוש והטקטיקה — וכן

הפצתם, בקרב צבאות העולם — נעשים, בראש וראשונה, על ידי שני מעגלים צבאיים גדולים: הרוסי (או הרוסי-הסיני) מזה; והאמריקאי (כולל כמה צבאות-בני-ברית לפי גילוייהן) מזה. לעמוד על מגמות כאלו ניתן, לעצם כמעט רק באפיק האמריקאי. הגנרל עומר ברדלי, אחד מראשי-הצבא בארה"ב, אמר: כי "הלא חלו, עקב נסיונות קוריאנה תמורות בהלכת-המלחמה האמריקאית". ובאותו מאמר עצמו, הודה ב"שינויים-של-ממש במגמת-ההגנה הטקטית והאסטרטגית"...

עיקר החידוש, לגבי צבא-ארה"ב, בהיקף האסטרטגי-הכללי: בפעם הראשונה במאה העשרים צפוי לו ההכרח לעמוד במסע-מלחמה הגנתיים ממושכים. כתחום האופרטיבי והטקטי מתבטא החידוש בזה שעליו לסגל את נהגה מבנהו, ואימונו, אל הצורך בפתרון בעיות דגנה בגזרות חזית נרחבות, למול יריבים עדיפית-כוח מספרי, המסוגלים להתקפות בהמון.

בעיה זו, כשלעצמה, אינה חדשה בעולם המחשבה הצבאית. בפני בעיות מסוג זה הועמדו צבאה של צרפת (ראה "מערכות" חוב' ס"ד, עמ' 101 ו-102 וחוב' ס"ה, עמ' 78-79), וכן צבאה של בריטניה שביבשת אירופה (חוב' ס"ה, עמ' 73-76). דרך אגב: פרובלימטיקה זו החלה להיות קרובה יותר למחשבתם של מקצת מאנשי-הצבא האמריקאיים כבר בשנים שקדמו למלחמת-קוריאנה (ושוב, על רקע מעמד גייסותיהן של ארה"ב שבאירופה: ראה חוב' ס"ה, עמ' 77-78). אולם, רק בחזית החדשה והפתאומית שבמזרח-הרחוק טעמו לראשונה את טעמה-למעשה של "נסיגה-משהה" ממושכת. מזה כמה שנים החלו הצרפתים לראות

(ראה ב"פרקי"לקח"קוריאא" את הפרק "הגנה בפני טנקים" חוב' ע"ב-ע"ג עמ' 129).

לעומת הנ"ל, מצוין מ.ו. על יסוד שיחותיו עם מפקדים שפעלו במסע"קוריאא, כי לדעת אחדים מהם הושגה תגבורת חשובה זו בעצמת-האש על חשבון הניידות. לדעת אלה, הפכה דיביזית-הרגלים (המונה עתה קרוב ל-19 אלף איש) למסור-בלת מדי, ותלויה יותר מדי בכבישים לסיפוק צרכיה הגדלים הולכים לתחמושת. ההגדרה הנה: "נטיה רבה מדי לחשוב במושגי עצמת-האש — ולזנוח את העקרונות הקלסיים של אש ותנועה". נטיה מעין זו נראתה בצבאות הבריטי והאמריקאי בשלב-הסיום של מלחמה"ע; ועתה היא עלולה להתבלט יתר-על-המידה.

מענין שמצויים שותפים לא-מעטים בקרב המפקדים בעלי-המעמד שבחיל-האוויר לדאגה בענין רכב-כבודה רב מדי, הנגרר לו לצבא כונב-מאחריו על פני הכבישים. הם מצביעים על כך, כי בנסיגות-העבר של הצבא האמריקאי — טרם נודמן לו להלחם ביריב אשר השליטה-באוויר תמצא בידיו. על כן הוא נוהג (לדעתם) באורחות כאלו של תנועת רכב על פני כבישים אשר, אמנם, נתאפשר בזירת מערב-אירופה 1944-1945 (או באיטליה, באותן שנים) ומשם באה הרגל אליהן — אך אין הם באים-בחשבון כלל בכל התמודדות אפשרית באירופה עתה, בה אינו צפוי לצבאות אלה "מר נופלין-אוויר" כלל ועיקר. מתוך ההנחה ש"פצצת-האטום תענה את הכל" במקרה של פרוץ מלחמה — התרכזו ארה"ב (בתקופה 1945-1950) במסגרת התקציב המצוי, בטיפוח אותו ענף בחיל-האוויר שנועד לשמש נושאה של ה"פצצה" ואשר אותו גם אי-אפשר להקים אלא ע"י טיפוח של שורת-שנים: הלא הוא האוויריה האסטרטגית. דבר זה — נעשה על חשבון האוויריה הטקטית (שוב, במסגרת התקציב המצוי).

בראשית מלחמת-קוריאא — לא זו בלבד שגייסות-הקרקע נמצאו עדיין "מקוצצים" מטעמי חס-כון (בכוח-אדם כולל, במספר יחידות-המשנה — ובחימוש, כגון כלי-יריה וטנקים) לעומת ה"התקן העקרוני" — אלא שאף סיועה-אוויר הספיק בהתחלה אך בדוחק; ויש והכויב. כתוצאה ממצב-דברים זה באה תמורה אף בשטח כוחות-האוויר: הוקם מחדש "פיקוד-האוויר הטקטי בארה"ב והוקם בית-הספר לישותף-פעולה קרקע-אוויר, ללימוד האורח הנכון בסיועה-מהודק האווירי, לקציני חיל-הצבא וחיל-האוויר כאחד. כתוצאה מאלה, לא זו בלבד

רגל להשתית עליה את מבצעי-התנועה שלו, נצטרכה מעתה לסיגול לשתי תכליות: להתגוננות עוצרת — בצד תנופה מוחצת. עם זאת נדרשה גם תמורה שכלית ונפשית — יתר נכונות להקדיש תשומת-לב והכנות אף לקראת האפשרות של יוזמת-התקפה מצד היריב — לאותה תכונה הגנתית, שכנראה ב-1943/44 לא היתה מצויה דיה, בימים הראשונים לפחות, לא רק ליד מיצר-קאסרין שבצפון-אפריקה אלא אף בראשית "מערכת-השק" שבגבעות הארדנים.

סופרו הצבאי של "אובורבר" הלונדיני (צ. ויל-מוט, בעל הספר "המאבק על אירופה") טוען, כי בצבא ארה"ב לא זו בלבד שהוקדשה תשומת-לב מעטה לטכסיסי-הגנה אלא שאף הלכת-ההגנה בה אומנו הגייסות והמפקדים הושתתה על הגנה קוית, "שטוחה" — שחולשותיה הובלטו עוד בראשית מלחמה"ע השניה באירופה. אולם עתה — על אף שהדגש-החזק עדיין שמור להתקפה — משתנים פני-הדברים. דיביזיות-הרגלים מתאמנות לקים מערך-הגנה לעומק, להתרכז בהחזקת קטע-שטח חיוניים ובהקמת עמדות-בטליון (בדומה למר-כזי-ההתנגדות של הצרפתים) מבוצרות היטב, מר-קפות, היקפית, בתיל ומוקשים. כגריסת אותו סופר, הובלטה נכונותו של נוהג זה, שנועד ל"קלוט" את מוצן של התקפות-בהמון ולהשהותן — ע"י דוגמתה של "דיביזית-הקהילה-הבריטית", שבקוריאא — ומדוגמה זו התרשם לדבריה, צבא ארה"ב, שנמצא לומד ממנה.

במצב-דברים זה נעזרו האמריקאים הרבה ע"י תגבורת עצמת-האש שלהם, אשר ביצעה בהדרגה מאז מלחמה"ע; כך, שאם גם עצמת-האדם שבדיביזיה גדלה כמעט ב-30% מאז 1944 — הרי עצמת-האש גדלה ב-50%. למשל, תוספת גדוד נ"מ אבטומטי-קל סע-עצמי היתה, במהרה, תה, תוספת צרופה של כוח-אש מרוכז; צירוף הטנקים אל דיביזיות-הרגלים; תגבורת הנשק האבטומטי בגדוד הרגלים; והחלפת תותחי-הרגלים שב"פלוגות התותחים" של רגימנט-סייס-רגליים ב"קנים-ללא-רעע", מרובים מהם במספר שנמסרו ישירות לגדודי-הרגלים; המרגמות-הכבדות הרבות שב"פלוגות-המרגמות" של הרגימנט. לפי הטענות הנשמעות בזמן האחרון שימשו ה"קנים" בני ה-57 וה-75 מ"מ גורם חשוב בקוריאא, באשר היה ביכולת הגייסות לסלטם (וביחוד — את בני ה-57 המ"מ) אף אל העמדות קשות-הגישה ביותר שבאותם שטחי-הרים מובהקים